

Folkhälsomyndigheten

Mottagare

Civilla samhällets organisationer inom hiv- och STI-anslaget

Datum

2024-05-03

Sida

1 (3)

Information till civila samhällets organisationer med anledning av de nyrapporterade fallen av mpox

Detta brev skickas till alla organisationer som ingår i Organisationsforum inom ramen för det förebyggande arbetet kring hiv och sexuellt överförda infektioner (STI).

I april upptäcktes ett utbrott av mpox i Sverige. Samtliga fall är smittade i Sverige och smittspridningen har främst skett via sexuella kontakter bland män som har sex med män (MSM). Utbrottet sker efter en längre tid utan spridning inom Sverige, smittspridning pågår på en relativt låg nivå i flera länder i Europa. Med anledning av de nya fallen är det viktigt att kommunicera med berörda målgrupper.

Vi vill därför ge er som organisation uppdaterad information om mpox som vi ber er sprida till relevanta intressenter. Informationen behöver särskilt nå dem som har flera parallella sexuella relationer.

De viktigaste budskapen att kommunicera är:

- var uppmärksam på symtom, även om du är vaccinerad
- om du har symtom bör du kontakta sjukvården för bedömning och testning samt undvika sexuella kontakter med andra tills bedömningen är gjord och du fått provsvar
- vaccinera dig

Vad är mpox?

Mpox (tidigare apkoppor) är en virussjukdom som kan smitta från människa till människa. Under det globala utbrottet av mpox som pågått sedan 2022 har sjukdomen nästan uteslutande spridits via sexuella kontakter. Mpox läker i de flesta fall ut av sig själv, men en person med mpox kan behöva sjukhusvård bland annat för smärtstillande behandling. Enstaka fall av allvarlig sjukdom och död har förekommit i det utbrott som pågått sedan 2022.

Hur sprids mpox?

Sedan tidigare är det känt att viruset sprids via droppsmitta och nära hudkontakt. De fall som har uppmärksammats sedan 2022 i Europa bland MSM har nästan uteslutande skett i samband med sex och andra nära kontakter. En smittad person riskerar att föra över mpox till en annan person i samband med nära kontakter, inräknat sexuella kontakter. Det förekommer icke-sexuell smitta vid annan nära kontakt, tex inom hushåll.

Vara uppmärksam på symtom

De vanligaste symtomen är hudutslag med blåsor i kombination med feber, svullna lymfkörtlar samt allmän sjukdomskänsla. Blåsorna är ofta lokaliserade på könsorgan, ljumskar och huden runt analöppningen samt i och kring munnen. Inkubationstiden är vanligtvis 6-13 dagar men kan vara kortare och sträcka sig upp till 21 dagar. Det finns i dagsläget ingen behandling, men de flesta tillfrisknar inom cirka 2 veckor.

Viktigt att testa sig

En person med tidigare ej kända symtom i form av genitala hudutslag eller blåsor på och kring könsorganen ska kontakta vårdgivare för råd. I väntan på vårdbesök bör man undvika sex eller andra intima kontakter. För mottagningar som finns tillgängliga i den aktuella regionen, se www.1177.se

Vaccinera mot mpox

Under 2022 blev vaccin mot mpox tillgängligt i Sverige och vaccintillgången är god. Vaccinet används förebyggande för personer som har stor risk att utsättas för viruset. Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccinering till följande grupper:

- Män som har sex med män med ökad risk för mpox samt transpersoner som har sex med män, med ökad risk för mpox.
- Personer som har sex med män mot ersättning.

Även personer som är 17 år eller yngre och tillhör någon av grupperna ovan rekommenderas vaccination.

Vaccinet minskar både risken för att bli smittad och risken för allvarlig sjukdom, men vaccination ger inte fullständigt skydd, och det är viktigt att känna till att en viss smittrisk kvarstår även efter att man blivit vaccinerad.

Vaccinet används också för att hindra infektionen eller mildra sjukdomsförloppet hos ovaccinerade personer som har utsatts för viruset. För ovaccinerade personer som utsatts för smitta har vaccinet bäst effekt om det ges inom fyra dagar, men i vissa fall kan det ges upp till 14 dagar efteråt.

Läs mer här och dela gärna informationen i din organisation:

- **Folkhälsomyndighetens sjukdomsinformation:**
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/mpox>
- **Information och banners att ladda ner för spridning till målgruppen:**
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/mpox/informationsmaterial-om-akoppor/>
- **Information om vaccin mot mpox:**
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/t/till-dig-som-erbjuds-vaccin-mot-mpox>

Vid frågor, mejla: hivsti@folkhalsomyndigheten.se

Tack för samarbetet!

Enheten för sexuell hälsa och hivprevention,
Avdelningen för smittydd och hälsoskydd
Folkhälsomyndigheten